

În adresa: Serviciul Tehnologii Informaționale
al Ministerului Afacerilor Interne al R. Moldova

Memoriu

(privind anunțul STI al MAI privind consultarea pieței pentru demararea procedurii privind achiziționarea unor soluții destinate înregistrării, procesării și transmiterii informației digitale înregistrate prin canale de comunicație, care asigură supravegherea în regim automatizat a circulației rutiere pe drumurile publice)

Prin anunțul său, STI al MAI a descris necesitățile, obiectivele și constrângerile de natură tehnică, financiară și/sau contractuală ce caracterizează nevoia autorității contractante de a organiza procesul respectiv de consultare a pieței, deoarece:

- nu au fost depuse oferte;
- concursul anulat în perioada clarificărilor din considerentul amendării cadrului normativ contravențional;
- reducerii numărului de solicitări și de clarificări la documentația de atribuire și/sau formularea de notificări prelabile și depunerea de contestații efectuate ulterior inițierii procedurii de atribuire.
- STI a decis desfășurarea lansării procedurii privind consultarea pieței în vederea stabilirii: sumei estimative aferente pentru demararea procedurii privind achiziționarea unor soluții destinate înregistrării, procesării și transmiterii informației digitale înregistrate prin canale de comunicație, care asigură supravegherea în regim automatizat a circulației rutiere pe drumurile publice.

Consultarea pieței pentru demararea procedurii *privind achiziționarea unor soluții destinate înregistrării, procesării și transmiterii informației digitale înregistrate prin canale de comunicație, care asigură supravegherea în regim automatizat a circulației rutiere pe drumurile publice* inițiată de STI nu este pentru sporirea securității traficului rutier și responsabilizarea conducătorilor auto deoarece, nu corespunde concepției (în continuare Concepție) Managementului Sistemului Automatizat de Supraveghere a Circulației Rutiere Controlul Traficului (în continuare SASCR), aprobată prin HG nr. 40 din 17.01.2012.

Astfel, Titlul II al Concepției definește:

1. Definiția Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului” potrivit căreia “Sistemul este resursa informațională de stat care reprezintă totalitatea informației

sistematizate cu privire la cazurilor de încălcare a normelor de siguranță a traficului rutier, înregistrate cu mijloace tehnice speciale software și hardware, înzestrate cu funcții audio-video de fixare, și cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic, care asigură supravegherea în regim automatizat a circulației rutiere pe drumurile publice”.

Aici mentionez că STI al MAI în perioada ultimilor doi ani a achiziționat echipamente de supraveghere și a pus în funcțiune monitorizarea traficului rutier, însă nu a relevat în nici un raport anual totalizarea informației cu privire la cazurile de încălcare a normelor de siguranță a traficului rutier înregistrate cu mijloace tehnice speciale. Astfel, lipsa raportului anual nu oferă posibilitatea evaluării impactului după cum este specificat în Concepție, care ar fi de folos agenților economici din acest domeniu, pentru a oferi soluții de remediere și impact. Mai mult, Strategia pentru trei ani aprobată de STI - cu preluarea posturilor de supraveghere (infrastructura veche) și dotarea acestora cu echipamente (moderne!!!), nu este altceva decât:

- a) gestionarea frauduloasă a banilor publici;
- b) promovarea contractelor pentru un anumit agent economic echipamentul (care numai nu poate fi considerat modern), căruia necesită de o astfel de construcție metalică (a se vedea procedura de achiziție a echipamentelor pentru anii 2021-2022).

Testarea de către STI doar a unui tip de echipament și ignorarea testării echipamentelor altor agenți economici cum ar fi spre ex. refuzul testării echipamentelor propuse de Safe Technology SRL a dus la întocmirea caietului de sarcini pentru achiziția din 2021 cu condiții minime conform specificației tehnice a echipamentului testat, greutatea căruia o satisface numai infrastructura veche. Din această perspectivă a fost acceptată oferta agentului economic în interesul echipamentului căruia STI a achiziționat infrastructura veche conform Strategiei STI. Achiziție dubioasă prin care agentul economic a câștigat concursul cu certificate false, substituirea documentației de atribuire post termen după termenul de acceptarea ofertelor, coparticiparea membrilor grupului de lucru în a ajuta agentul economic să câștige concursul, excluderea din concurs a ofertelor cu echipament mai performant și preț mai redus. Această abordare denotă gradul înalt de corupție și protecționism din cadrul STI.

Achiziția din anul 2022 a fost organizată pe aceleași principii. Acest fapt se datorează neparticipării agenților economici onești și corecți în concursurile ulterioare organizate de STI. Anume lipsa de alternative de oferte a motivat STI inițierea acestei consultări a pieței pe care de altfel, la fel o considerăm fictivă.

STI are un partener strategic cu echipament performant și modern care satisface motivația tehnică și financiară a persoanelor cu interes. Sau, schema corupțională presupune participarea

largă a altor agenți economici pentru a da credibilitate concursului, nimic mai mult, de aici și ați inițiat consultarea.

Începând cu anul 2021, Safe Technology SRL a solicitat STI în baza legii a fi recunoscută drept persoană interesată în proiectul de modernizare a SASCR.. Safe Technology SRL fiind dealer oficial a doi producători de echipamente speciale pentru monitorizarea traficului rutier a solicitat testarea acestora, precum și coparticiparea la elaborarea caietului de sarcini pentru echipament și pentru infrastructura posturilor fixe fabricate din construcții metalice. STI a ignorat intenționat și nu s-a conformat legii presupun pentru perspectiva rezultatelor survenite din licitațiile organizate din anii 2021-2022.

Safe Technology SRL a prezentat STI documentația tehnică pentru două tipuri de echipament potrivit căreia rezulta că:

- a) echipamentele prezentate de Safe Technology SRL depășesc tehnologic caracteristicile tehnice minime propuse în caietul de sarcini, inclusiv a echipamentului propus de partenerul strategic desemnat câștigător;
- b) pentru echipamentele propuse de către Safe Technology SRL nu este necesară infrastructura veche a postului de supraveghere din punct de vedere a arhitecturii acestuia- utilizarea de materiale din metal cu o rezistență mare, precum și eficienței economice – cost mic.

Indiferent de argumentele propuse de către Safe Technology SRL pentru STI, aceasta prin concursul său organizat în toamna anului 2022, a solicitat într-un singur lot cu echipamentul de monitorizare și arhitectura postului de supraveghere de model vechi. Caracteristica tehnică veche a construcției, ca condiția minimă necorectată sub alte tipuri de echipamente care nu necesită o arhitectură scumpă pentru construcție și mentenanță, una mai puțin periculoasă în cazul impactului de accidentare, mai ecologică dacă vreți, nu a fost acceptată.

Echipamentul modern presupune, în esența sa, un nivel înalt de tehnologizare, acesta fiind încorporat în post de supraveghere cu construcția acestuia presupune și arhitectura postului – mai modernă, mai ecologică, cu grad diminuat în cazul impactului unității de transport cu pilonul postului, mentenanța efină și aspectul estetic al acestuia.

Organizarea de către STI a concursurilor de achiziția într-un singur lot a echipamentului și infrastructurii nu a fost obiectivă de către Safe Technology SRL. Iar prin menținerea într-un singur lot cu echipamentul de monitorizare a condițiilor tehnice pentru elementele de construcție ce au costul ridicat pentru arhitectura lui a urmărit promovarea parteneriatul strategic pentru echipamentul căruia a și fost organizat concursul, fiindcă greutatea echipamentului și locul amplasării cu unghiul de captare a benzilor de circulație corespunde doar pentru arhitectura

postului de tip vechi care necesită o rezistență la o greutate mai mare conformă greutateii echipamentului și unghiului de captare a acestuia a constituit pentru Safe Technology SRL o condiție inacceptabilă. Această cerință a și dezvoltat intenția mimată a concursului organizat de STI în anul 2022.

Inițiativele, la timpul lor propuse de Safe Technology SRL pentru STI și ignorate, denotă că Strategia de dezvoltare pentru trei ani a STI nu a făcut nimic altceva decât după cum am menționat supra:

- 1) a gestionat fraudulos banii publici ;
- 2) a atribuit contractele de achiziții partenerului strategic promovat de STI.

Stimat STI, construcția infrastructurii metalice și furnizarea de echipament special de fixare a vitezei sunt două genuri distincte de activitate. Sau, din logica Dvs., agentul economic specializat în tehnologii informaționale trebuie să mai fie și specializat în domeniul construcțiilor, instalării pilonilor, betoane, etc. Este clar că același agent economic desemnat câștigător de STI este specializat în toate activitățile comerciale posibile de la vânzări de echipamente până la executări de lucrări în construcție și poate realiza probabil și lansări de satelit, dacă asta va fi nevoie de MAI. În comparație, Vă recomandăm insistent să luați cunoștință cu practica și modul de achiziționare a echipamentelor specializate efectuată de către colegii dumneavoastră din România, la care Safe Technology SRL este participant activ, precum și modul de repartizare a diferitor tipuri de lucrări/servicii și furnizări de echipamente în loturi distincte din cadrul achiziției (platforma oficială SEAP/SICAP). Introducerea într-un singur lot a diferitor elemente distincte după gen nu este altceva decât introducerea elementului de neadmitere/excludere din procedura achiziției a entităților economice specializate din domeniu nedorite de autoritatea contractantă. A priori organizați concursul pentru agentul economic deja identificat, fapt care are drept rezultat mimarea concursului propriu zis.

Strategia STI a fost elaborată sub caracteristicile tehnice a unui singur echipament al unui agent economic concret pentru care STI a cumpărat infrastructura veche și mai a și extins cu construcții de aceleași caracteristici și costuri exagerate. Prelunghiți cu aceleași condiții concursurile și partenerul strategic al STI nu va avea concurență pentru realizarea scopurilor comune cu autoritatea contractantă.

Revenind la Concepție, Secțiunea 5 al.3: *Concomitent, se realizează excluderea factorului uman din procesul de depistare a contravențiilor comise în traficul rutier, respectiv apariția posibilelor fapte de corupție în procesul documentării acestora.* MAI contrar obiectivului propus prin Concepție privind implicarea factorului uman în procesarea contravenției a achiziționat echipamente de fixarea vitezei de tip TRUCAM, care crește implicarea factorului uman în

realizarea procesului de depistare și documentare a contravențiilor. Acest fapt readuce plener factorul corupțional al agenților constatatatori în procesul documentării și scade impactul scopului propus de SASCR. Safe Technology SRL a propus STI utilizarea echipamentelor sale inclusiv în varianta postului mobil, încorporate în autoturism. Echipamentele prezentate STI au în caracteristica sa tehnică posibilitatea de utilizarea acestora în posturile cât fixe de supraveghere precum și în posturi mobile, incluziv fixarea vitezei participanților la trafic în regimul de mișcare a postului mobil. Dotarea mașinilor de serviciu cu echipamente prezentate de Safe Technology SRL de fixare a vitezei și conectate la SASCR fac imposibilă implicarea factorului uman în gestionarea încălcărilor. Echipamentele de tip TRUCAM nefiind conectate la SASCR nu au această posibilitate. Astfel, STI al MAI nu a făcut nimic în scopul diminuării corupției sistemice din MAI, întorcându-se la practicile vechi de gestionare a documentării încălcărilor din trafic cu sporirea gradului de corupție a agenților constatatatori.

Standartele europene spre care tinde R. Moldova și declarate de autorități sunt ignorate și racordate la interesele de grup din instituțiile gestionare de bani publici. Să luăm spre ex. noțiunea postului de supraveghere, conform Concepției Cap.II pct. 2 al.4 : *post de supraveghere a circulației rutiere (post de supraveghere) – complex static sau mobil format din **unități de supraveghere a circulației rutiere** și/sau mijloace tehnice special omologate și verificate metrologic, ce asigură monitorizarea integrală a circulației rutiere la o intersecție sau pe un sector de drum;*

Astfel, conform Concepției postul de supraveghere este : *unitate de supraveghere a circulației rutiere (unitate de supraveghere) – set de utilaj specializat, format din camere de filmare digitale, mijloace de iluminare și dispozitive de monitorizare a modului de deplasare a autovehiculelor și altor participanți la trafic, pe una sau pe mai multe benzi de circulație, precum și alt utilaj destinat înregistrării, procesării și transmiterii informației digitale înregistrate prin canale de comunicație;* - conform al.6, pc,2 cap.II al concepției.

Conform H.G. nr. 965 din 17.11.2014 post static și mobil de supraveghere se subînțelege infrastructura/ arhitectura utilajului de supraveghere amplasat. A se vedea Cap. I pct. 2 al.2, Cap. II pct. 8/2, 28/1, 32/1 – al.1 lit b),e), 32/2, al.1.

Practica europeană privind gestionarea utilajului de monitorizare trafic este următoarea :

- Achiziția soluției hardware separat de soluția software ;
- Achiziția licențelor software pentru soluția hardware deținută în proprietate de autoritatea contractantă ;
- Trecerea în proprietatea autorității contractante a soluțiilor hardware/software după finisarea condițiilor contractului PPP;
- Arendarea echipamentului pentru o perioadă determinată de timp.

- Alte soluții de gestionare și preluarea drepturilor în baza negocierilor directe între părți.

Achiziția pentru extinderea posturilor și infrastructurii într-un singur lot, cum a fost spre ex. achiziția anului 2022 poate fi obiectul parteneriatului public privat (PPP), unde partenerul privat își conformează activitatea pentru un proiect distinct de modernizare și extindere infrastructurală cu dotarea echipamentelor moderne.

Safe Technology SRL a propus STI inclusiv și această posibilitate de colaborare, realizarea unui PPP care ar eficientiza scopul propus de R. Moldova în realizarea SASCR cu combaterea corupției sistemice din MAI cu impactul pozitiv asupra ratei accidentelor propuse de Concepție. Ba mai mult, odată inițiată procedura de aderare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, una din acțiunile întreprinse de autoritățile naționale pentru îmbunătățirea condițiilor de trai conform standardelor europene constă în darea în exploatare a porțiunilor de drum în vaste localități naționale. Cu părere de rău, unul din factorii negativi de care nu s-a ținut cont și care este ignorat în mod implicit până în prezent de autoritățile competente ține de lipsa culturii șoferilor care circulă atât în localitățile urbane, dar și pe drumurile naționale. În ultima perioadă zilnic sunt înregistrate numeroase accidente cauzate de șoferii iresponsabili cu repercursiuni grave și excepțional de grave, marea majoritate fiind cauzate de depășirea limitei de viteză admisibile și nerespectarea RCR. Cu titlu de exemplu, conform datelor publicate de Biroul Național de Statistică în trimestru II al anului 2022 au fost înregistrate 48 decese cauzate de accidente rutiere, iar pentru trimestrul II al anului 2023 – 47 decese, dintre care circa 31% din numărul total de accidente sunt cauzate de viteza excesivă. Datele prezentate au fost acumulate de către Safe Technology SRL de pe site-ul oficial www.statistica.gov.md și presa electronică, date care, conform prevederilor Concepției trebuie relectate în raportul anual care nu există.

Statistica neagră de decese pe drumurile naționale menționate supra, STI în continuare așa cum este prevăzut în Strategia STI pentru trei ani are în prioritară dotarea cu sisteme de monitorizare doar a mun. Chișinău. Ori, din punctul nostru de vedere, instalarea sistemelor de supraveghere a traficului rutier doar pe teritoriul mun. Chișinău datorită resurselor financiare limitate nu va genera efectele pozitive urmărite de autoritățile publice, și anume: cel de a scădea numărul de accidente; de a educa șoferii din traficul rutier și a respecta normele Regulamentului de Circulație Rutieră. Mai mult, acțiunea dată poate fi calificată drept una discriminatorie față de localnicii din alte localități ale Moldovei unde nu sunt instalate astfel de dispozitive de supraveghere și unde au loc cele mai multe accidente rutiere soldate cu deces. La fel această abordare diminuează scopurile propuse de SASCR. Cu titlu de exemplu vă prezentăm ultimile cazuri de acest gen de pe traseul Bălți- Sângerei; Orhei-Telenești, Orhei-Călărași etc. Realizarea în continuare a Strategiei STI își are justificare deoarece infrastructura posturilor vechi din mun. Chișinău în mare măsură dispune de rezistența la greutatea echipamentului deja existent, poate cu unele excepții. STI încurcă să

realizeze în continuare Strategia lipsa de concurență care scoate în evidență caracterul dubios al achiziției. În cazul în care STI î-și dorea o modernizare și extindere infrastructurală se pune accent nu doar pe echipament dar și pe elementele de infrastructură, unități de transport care împreună formează postul mobil și fix de supraveghere.

Per global echipamentul pentru monitorizarea traficului rutier a fost realizat ca echipament inteligent format din componenta hardware și software cu câteva motive specifice :

- 1) Echipamentul în sine (hardware) este fabricat în scopul realizării Software, care la rândul său este un drept de proprietate intelectuală precum sunt toate soluțiile software existente. Achiziția directă doar a echipamentului hardware însoțit de software poate avea loc doar:
 - a) echipamentul se transmite cu drept de proprietate privată clientului, care are un cost definit fix ;
 - b) costul rezultă în conformitate de componentele și materialele utilizate la fabricarea acestuia.
- 2) Echipamentul fiind fabricat în scopul cerințelor software, este racordat la acest program, de unde rezultă software :
 - a) soluția software fiind protejată de dreptul de proprietate intelectuală pe care producătorii autentici o dau în posesie și folosință, fără a transmite dreptul de proprietate asupra acesteia ;
 - b) soluția software ca și oricare program informatic necesită deservire și ajustare periodică, îmbunătățire cu introducerea caracteristicilor de performanță modernizate la cerințele și necesitățile clientului, acest proces este licențiat în timp calendaristic de folosință care la termenul expirării licenței trebuie reînnoit (vedeți achiziția de licențe la colegii dumneavoastră din România).

Din aceste considerente, companiile ce dețin dreptul de proprietate intelectuală asupra hardware/software prioritar oferă servicii în realizarea implementării de către instituțiile autorizate a scopurilor propuse prin utilizarea hardware/software, realizează PPP sau dau în chirie echipamente de monitorizare a traficului, cum este ultimul exemplu în acest sens din luna august 2023, Primăria or. Verona Italia

https://corrieredelveneto.corriere.it/notizie/verona/cronaca/23_agosto_21/verona-arriva-il-telelaser-implacabile-che-vede-anche-nell-abitacolo-483e7760-42b1-4cb3-8204-3f6c48916x1k.shtml , unde arendarea de către autoritatea publică a unui echipament de supraveghere pentru un an constituie în limita a 9000 euro.

Safe Technology SRL fiind dealer oficial a doi producători de astfel de soluții deține tot instrumentariul necesar și drepturile de proprietate intelectuală asupra soluțiilor software.

Astfel consultarea inițiată nu este formulată corect nefiind distinctă între hardware și software, precum și a infrastructurii de exploatare a acestora. În aceste condiții Safe Technology SRL nu poate prezenta un careva preț cu excepția prețului de hardware, prețului software, prețului licențelor de actualizare software. Expunerea prețului hardware/software a echipamentului ar deturna o eventuală competiție de prețuri în cadrul unui concurs de oferte. Experiență tristă pe care o avem în colaborarea noastră cu STI.

În privința participării Safe Technology SRL la achiziția de echipamente realizată de STI în anul 2021, prețul soluțiilor hardware/software au fost racordate la:

- 1) situația economică la nivel global și regional, din motivul că producătorii sunt din străinătate;
- 2) rata de inflație regională racordată la rata inflației naționale privind piața de produse tehnologizate,
- 3) cuantumul prețului a fost calculat cu minimile profitului, având un caracter promoțional,
- 4) devierea de la principiul utilizării soluției software prim licențe, expus supra cu oferirea acestora (licenței și cheiei) inclusiv cu echipamentul în drept de proprietate a beneficiarului/clientului.

Safe Technology SRL rămâne interesată în promovarea sa în R. Moldova și ar fi disponibilă, contrar experienței triste de cooperare cu STI, în a participa la analiza din punctul de vedere al utilizării raționale și eficiente a resurselor financiare și de a determina modul în care sunt satisfăcute cerințele tehnice și economice impuse de stabilirea cerințelor funcționale și non-funcționale ce țin de arhitectura și funcțiile soluției ce urmează a fi oferite în vederea elaborării caietului de sarcini și stabilirea sumei estimative aferente obiectului achiziției. Precum și sprijinirea autorității contractante de a identifica soluții și date tehnice privind parametrii funcționali optimi cu unele excepții. Astfel, Safe Technology SRL poate pune la dispoziția STI expertiza tehnologică și informațională a doi producători de echipamente și soluții software pe larg utilizate în țările europene cum ar fi: Italia, Germania, Franța, Luxemburg, Elveția, Republica Emiratelor Arabe – în special Dubai; care la timpul său a și prezentat în adresa STI satisfacția de echipamentul utilizat.

Excepțiile rezultă din compromiterea imaginii STI privind transparența în procesul decizional și partinitatea sa cu alte entități economice în interesul cărora și realizează achizițiile publice.

Safe Technology SRL rămâne în continuare sceptic de sinceritatea intențiilor STI privind organizarea noului concurs de achiziții bazat pe consultarea pieții și că nu acționează în interesul unui agent economic deja cunoscut.

Astfel, în scopul protejării eventualelor investiții, garantării secretului comercial și tehnologic, pentru realizarea obiectivelor comune Vă propunem cooperarea bilaterală cu realizarea următorilor pași :

- 1) recunoașterea în condițiile legii, Safe Technology SRL ca persoană interesată în realizarea modernizării și extinderii SASCR Controlul Traficului ;
- 2) Încheierea unui antecontract cu respectarea prevederilor legale din Cod Civil al RM, cu principii de bază de cooperare între Safe Technology SRL și STI, pentru furnizarea în locațiune sau proprietate a soluțiilor hardware/software pentru posturile fixe prin procedura NFP a legii achizițiilor publice, cu sau fără licențele corective de actualizare a software;
- 3) sau, încheierea unui antecontract cu respectarea prevederilor legale din Cod Civil al RM, cu principii de bază de cooperare între Safe Technology SRL și STI, în scopul semnării ulterioare a unui Parteneriat Public Privat pentru extinderea infrastructurii de posturi fixe (arhitectura construcțiilor) și mobile, dotate cu utilaj pentru supravegherea traficului și servicii de modernizarea SASCR.

Conform Concepției secțiunea 5 al. 5 :

- se vor evidenția locurile vulnerabile din punctul de vedere al siguranței rutiere prin prisma deficiențelor existente în sistemul de organizare a circulației rutiere pe drumurile publice din țară, în vederea identificării căilor și mijloacelor de ameliorare a acestuia în perspectivă.

-În al doilea rând, implementarea tehnologiilor și metodelor moderne de monitorizare a traficului rutier, precum și sistematizarea informației cu privire la situația rutieră vor asigura un proces continuu și eficient de monitorizare, în vederea intervenirii cu măsuri imediate și prompte, atât de corecție și redirectionare a traficului, cât și de combatere a fenomenelor negative în comportamentul participanților la trafic prin documentarea automatizată a abaterilor comise Cu toate că Safe Technology SRL ca participant la achiziția din anul 2021 cunoaște capacitatea tehnică a echipamentului modern ce-l aveți, datele statistice, locațiile accidentelor, strea carosabilului, existența sau inexistența marcajului rutier, pricina accidentului – suntem nevoiți a le culege din presă.

În baza celor menționate, elaborarea caietului de sarcini și infrastructura SASCR pentru viitor Safe Technology SRL este disponibilă a coopera în modernizarea și extinderea SASCR în dependența resurselor financiare disponibile în următoarele forme de cooperare :

Organizarea unui PPP corect fără interese corupționale ar genera un exemplu de gestionare în comun și eficiență a provocărilor actuale din domeniul securității auto. Atragerea investițiilor private ar urgenta dotarea punctelor de interes din țară cu echipamente de monitorizare, ar

eficientiza SASCR ce va avea ca efect atingerea scopului acestuia. Având la baza un PPP autoritatea contractantă astfel poate introduce arhitectura de infrastructură a construcțiilor într-un singur lot cu echipamentul de monitorizare. Suplimentar, după cum am menționat și din propunere anterioare STI al MAI, Safe Technology SRL, fiind un dealer oficial a doi producători de echipamente de supraveghere, are capacitatea asamblarea și producerea echipamentelor de supraveghere pe teritoriul R. Moldova, ce ar reduce semnificativ timpul de livrare și intervenție logistică și mentenanță a echipamentelor;

Oferirea în locațiune a echipamentului hardware/software, în condițiile experienței statelor UE.

Cu profund respect,

SRL Safe Technology

Cornel Ababii